

Carl XVI Gustaf: Jultal 1992

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 1992

Plats

Stockholm

Kära svenskar, hemma och utomlands! Det är för mig en angelägen och kär tradition att varje år, just denna dag, få vända mig till alla Er här hemma och i främmande länder. Just nu, när vi i Sverige omger oss med en varm julstämning, står många svenskar på vakt för freden i oroshärdar i fjärran länder. Andra kämpar, inom ramen för kristna och humanitära organisationer, mot svälten och nöden som utbreder sig över hela vår jord. Jag vänder mig till Er alla men också till Er som verkar för Sverige utomlands, för svenska företag runt om i världen, och därmed också för oss här hemma. Era insatser är beundransvärda och ovärderliga. I dagliga nyhetsändringar påminns vi om hur kort avståndet är mellan liv och död, mellan glädje och sorg. Under året som gått har krigets fälor kommit oss närmare, inte minst genom den svåra konflikten på Balkanhalvön. Krigets offer når även våra gränser. Vi tar, i enlighet med den tradition vi har i Sverige, emot och skyddar så många vi förmår. Sverige är en del av världssamfundet. Vi kan inte leva isolerat och det har vi heller aldrig gjort. Vårt land har aktivt tagit del, då omvärlden kallat på vår hjälp, och det måste vi fortsätta att göra. År 1992 har kraftigt präglats av de ekonomiska problemen, som en djup lågkonjunktur medför. Detta påverkar oss alla. Arbetslösheten har sällan varit så hög. Varje dag möter vi nya kriser, nedläggningar, indragningar och konkurser. Till en del är problemen ett resultat av vårt nära beroende av våra handelspartners. Men detta är en ringa tröst för alla de enskilda människor som drabbas och som får lämna både hem och arbete och vilkas liv många gånger slås i spillror. De ekonomiska problemen har också bidragit till att skapa oro och i vissa kretsar fientlighet mot omvärlden. Runt om i Europa, och dessvärre även i Sverige, växer främlingshat och rasism. Många flyktingar, som kommit hit för att få skydd, känner sig i stället hotade. Allt detta är skrämmande och oacceptabelt i vårt Sverige. Alltsedan tidernas begynnelse har vi varit ett invandrarsland. Under hela vår historia har vi utvecklats i nära samklang med andra länder. Svenskar har sedan medeltiden rest utomlands för att studera vetenskaper, konst och hantverk. På samma sätt har utlänningar kommit hit för att undervisa eller lära sig av oss. Invandrarna är idag en del av Sverige och de

bidrar på ett påtagligt sätt till vår svenska kultur. Vår enda möjlighet är att fortsätta att utvecklas och gå framåt i nära samarbete med vår omvärld. Det finns ingen anledning till att vi i vårt land skulle låta dagens molltoner övergå i hopplöshet och resignation. Vårt land är i grunden rikt, privilegierat och välordnat. Vi är en av världens äldsta demokratier. Svenska folket har genom århundraden samlats till ting och riksmöten. Under vår historia har vi genomgått många svåra perioder, men gemensamt har vi alltid löst våra problem. Vi har stora resurser i form av miljö och naturtillgångar, erfarenhet och kunskaper, välutbildade och kunniga ungdomar som är redo att med entusiasm och stort engagemang ta sig an sina uppgifter. Allt detta utgör en solid bas för den kraft och det mod som behövs för att vi ska våga pröva nya vägar och fatta de beslut som behövs för framtiden. Drottningen och jag har under året som gått bl.a. besökt Estland, Lettland och Litauen. I sin nyfödda frihet möter dessa stater och deras medborgare stora svårigheter - mestadels av ekonomisk karaktär. Men där finns, allt detta till trots, en oerhörd livstro och entusiasm samt en beundran för oss svenskar, vårt välstånd och vår snabba utveckling under 1900-talet. Det var en stor upplevelse för mig, att som förste svenske kung sedan min farfars far, Gustaf V, få besöka det fria Estland och Lettland. Ja, jag var också den förste efter Karl XII, som besökte det fria Litauen. Drottningen är den enda svenska drottning överhuvud taget, som besökt dessa våra närmaste grannländer i öster. Våra statsbesök i de baltiska länderna blev inte bara historiska utan också resor i historien för oss. För mig var det angeläget att nu, då diktaturens bojar slitits sönder, bidra till Sveriges återupptagande av vänskapliga förbindelser med dessa länder, som står oss så nära. Sverige knyts nu till de baltiska staterna genom en ständigt växande väv av privata och officiella kontakter, inom handel och ekonomi, vetenskap och forskning. Många hundra studenter läser exempelvis svenska i Estland, Lettland och Litauen. Det är ett ömsesidigt intresse för oss, alla grannar på var sin sida om Östersjön, att miljöproblemen angrips snabbt och effektivt. Vårt gemensamma hav måste åter bli rent. Brytningen av oljeskiffer och fosforit har på ett upprörande sätt förstört naturen över stora områden. Depåer av kärnavfall och bristfällig avloppsrening är andra sorgliga arv från den mörka tid som varit. Under FN:s stora konferens för miljö och utveckling i Brasilien i juni månad påminnes vi än en gång om de globala problemen. Det är ett långsamt och svårt arbete som ligger framför oss. Men mycket gott hopp finns i det faktum att insikten om problemens vidd får en allt större spridning. I fler och fler länder blir man medveten om hur angeläget och brådskande det är att kraftfulla åtgärder med det snaraste sätts in för att bevara naturen till

kommande generationer. Personligen gläds jag åt det faktum att så många svenska ungdomar tar aktiv del i kampen för miljön. Vi har lyckats sprida det viktiga budskapet till en mycket central grupp för vårt samhälles framtid. Men världen – och Sverige – tyngs inte enbart av problem. Det är viktigt att se framåt med hopp och tillförsikt. Drottningen och jag besökte under sommaren världsutställningen i Sevilla. Där visades i de olika nationella paviljongerna många nya intressanta lösningar och vägar mot framtiden. Med stolthet såg vi i den svenska paviljongen exempel på hur våra uppfinningar sprits över världen och utvecklats till multinationella företag. Och så sker än idag; vårt land ligger långt framme i tekniskt kunnande. Vi har många skickliga forskare och företagare, som betyder mycket för Sverige, hemma och givetvis utomlands. Det bevisades bl.a. av de vetenskapliga symposier som arrangerades inom ramen för det svenska deltagandet i Expo 92. Det är viktigt att vi fortsätter att hålla vår svenska fana högt, när vi nu steg för steg knyts allt närmare övriga Europa. Sverige har ansökt om medlemskap i EG, och vår riksdag har godkänt EES-avtalet. Kanske utvecklas inte alltid samarbetet så snabbt som vi ibland önskar. Men det är av stor betydelse för vår egen nationella självkänsla att vi vet vad vi ger oss in i. I diskussionerna för och emot EG tenderar vi att tappa bort en av grundpelarna i gemenskapen: genom att knyta Europas länder närmare varandra skall framtida krig förhoppningsvis framstå som både onödiga och omöjliga. Under kort tid har Europas karta förändrats avsevärt. Nya stater har uppstått, gamla allianser har rivits upp. Det är en ofta dramatisk nutidshistoria som utspelas inför våra ögon. Jag finner det fullt förståeligt om många känner sig oroliga inför framtiden och undrar var Sverige står och vart vi är på väg. 1993 kommer att bli ett historiskt år på många sätt. Hela svenska folket kommer då att kunna göra en vandring i sin egen historia. Jag ser mycket fram emot den stora utställningen "Den svenska historien", som Drottningen och jag inviger här i Stockholm i mars. Och på andra platser i vårt land görs det olika satsningar, som kommer att erbjudas dem som är intresserade av en vandring genom århundradena. Jag tror att det är av mycket stor betydelse att vi alla och envar kan vår historia. Inte av nostalgiska eller sentimentala skäl utan för att vi ska kunna få naturlig kraft, inspiration och framtidstro. Om man inte vet varifrån man kommer, har man så mycket svårare att förstå vart man är på väg. Vår historia ger bakgrunden till vår nutid och de traditioner som vi bär med oss. Vi skall inte gömma undan utan lyfta fram och vara stolta över vår historia. I ett större europeiskt sammanhang är det viktigt att vi har dessa kunskaper, som är en framträdande del av vår nationella identitet. Jag ser nu fram emot ett nytt år i övertygelse om att vi gemensamt skall kunna arbeta oss ur våra svårigheter. Vi

måste se framtiden an med tillförsikt och tilltro till vår omvärld. Julens budskap är just gemenskap och kärlek. Det gäller både i stort och smått. Vi som har förmånen att fira helgen med nära och kära får inte glömma dem som är ensamma och utanför. Många av Er som finns i främmande länder är av olika skäl förhindrade att vara hemma just nu. Vi sänder Er en alldeles särskild tanke. Tillsammans med min familj vill jag önska Er alla, här hemma och långt borta, en fridfull och skön julhelg samt ett riktigt Gott Nytt År!

Taggar

1990-tal, 1992, Högtidstal, Jultal, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1992>